

**СХВАЛЕНО
ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ
СІДЛИЩЕНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ПРОТОКОЛ № 5
ВІД 31.08.2022 Р**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»:
Директор гімназії
Ігор ВОЛОВСЬКИЙ
31 серпня 2022 р.**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
СІДЛИЩЕНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ОТИНІЙСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

ЗМІСТ

№ розділу/ пункту	Назва розділу/пункту
I.	Загальні положення
II.	Рівні освіти
III.	Режим роботи
IV.	Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти
V.	Загальний обсяг навчального навантаження
VI.	Очікувані результати навчання здобувачів освіти
VII.	Навчання за наскрізними лініями
VIII.	Форми та методи організації освітнього процесу
IX.	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
X.	Освітні галузі та навчальні програми
XI.	Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти
Додаток 1-15	Навчальні плани
Додаток 16	Положення про Академічну доброчесність
Додаток 17	Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма Сідлищенської гімназії Коломийської районної ради Івано-Франківської області (далі – Освітня програма Закладу) розроблена на виконання:

1. Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту».
2. Постанов Кабінету Міністрів України:
  - від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (для 1-4-х класів);
  - від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (із змінами та доповненнями внесеними згідно з Постановою КМ України №538 від 07.08.2013 р.);
  - від 30.09.2020 року № 898 «Про затвердження Державний стандарт базової середньої освіти»
3. Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженої наказом МОН від 08.10.2019 №1272
4. Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженої наказом №1273 від 08.10.2019 р. «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів ЗЗСО»
5. Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407;
6. Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 19.02. 2021 р. № 235;
7. Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405;

Освітня програма Закладу визначає:

- форми здобуття освіти (очна (денна), індивідуальна (педагогічний патронаж), екстернатна, інклюзивна);
- рівні освіти;
- режим роботи;
- вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження, розподіл на тиждень, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти;
- навчання за наскрізними лініями;
- форми та методи організації освітнього процесу;
- освітні галузі та навчальні програми;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Освітню програму Закладу побудовано із урахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;

- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів здобувачів освіти.

Освітня програма Закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті Закладу.

II. РІВНІ ОСВІТИ

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли: 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Базова середня освіта окреслює підходи до планування й організації Закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня та від 19.02.2021 №235 Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти.

III. РЕЖИМ РОБОТИ

Освітня діяльність у Закладі здійснюється за 5-ти денним робочим тижнем, оптимально поєднуючи усі сфери освітньої діяльності здобувачів освіти, що забезпечують сукупність освітніх, виховних та оздоровчих процесів, направлених на створення умов для реалізації індивідуальних потреб учнів, батьків і педагогічного колективу.

Режим роботи Закладу регламентується єдиним розкладом навчальних занять, позаурочної діяльності відповідно до вимог ДсанПіН 5.5.2.008-01:

- освітня діяльність учнів 1-4-х класів здійснюється:
  - в Отинійському ліцеї – з 08.30 до 14.05,
- освітня діяльність учнів 5-9-х класів - з 9.00 до 15.00;

Заклад забезпечує оптимальні умови для інтеграції основної та додаткової освіти, проектно-дослідницької, розвивальної та пізнавальної діяльності.

Позакласна робота з різних предметів, індивідуальні заняття, факультативні заняття, заняття гуртків та секцій проводиться з 13.20 до 17.20.

Тривалість уроків:

- у перших класах - 35 хвилин;
- у 2-4-х класах – 40 хвилин;
- 5-11-х класах - 45 хвилин.

Урок з/п	1 клас	2-4 клас	5-9 клас
1	8.30 - 9.05	8.30 – 9.10	8.30 – 9.15
2	9.25 – 10.00	9.25 – 10.05	9.25 – 10.10
3	10.30 - 11.05	10.30 – 11.10	10.30 – 11.15
4	11.35 – 12.10	11.35 – 12.15	11.35 – 12.20
5	12.30 – 13.05	12.30 -13.10	12.30 – 13.15
6	13.25 – 14.00	13.25 – 14.05	13.25 – 14.10
7			14.20 – 15.05

IV. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Початкова освіта здобувається відповідно до Закону України «Про освіту», як правило, з *шести років*. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від 5 до 6 (7-ми) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та інше. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання - *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Базова середня освіта (гімназійна) здобувається, як правило, *після здобуття початкової* освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

V. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг годин по 1-му класі складає 700 годин/навчальний рік
 Загальний обсяг годин по 2-му класі складає 770 годин/навчальний рік
 Загальний обсяг годин для 3-го класу – 910 годин/навчальний рік,
 Загальний обсяг годин для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік.
 Загальний обсяг годин для 5-го класу 1085 годин/навчальний рік
 Загальний обсяг годин для 6-го класу 1190 годин/навчальний рік.
 Загальний обсяг годин для 7-го класу 1225 годин/навчальний рік.
 Загальний обсяг годин для 8-го класу 1260 годин/навчальний рік
 Загальний обсяг годин для 9-го класу 1260годин/навчальний рік

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (**Додатки 1-6**).

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуються вчителями у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання роблять внесок у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з / п	Ключові ком- петентності	Компоненти	
		I ступінь	II ступінь
1	Спілкування державною мовою	Вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникати невенормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем

2	Спілкування іноземними мовами	Здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, володіння навичками міжкультурного спілкування	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.
3	Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу

5	Інформаційно-цифрова компетентність	Опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	Опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади</p>	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя</p>	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

9	Культурна компетентність	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми Закладу використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

VII. НАВЧАННЯ ЗА НАСКРІЗНИМИ ЛІНІЯМИ

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загально предметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; iх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соціального i фiзичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи iз наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються надпредметнi, мiжкласовi та загальношкiльнi проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрiзними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика	
	I ступiнь	II ступiнь
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування у здобувачiв початкової освiти соціальної активностi, вiдповiдальностi й екологічної свiдомостi, у результатi яких вони дбайливо й вiдповiдально ставитимуться до довкiлля.	Формування у здобувачiв освiти соціальної активностi, вiдповiдальностi та екологічної свiдомостi, готовностi брати участь у вирiшеннi питань збереження довкiлля i розвитку суспiльства, усвiдомлення важливостi сталого розвитку для майбутнiх поколiнь. Проблематика наскрiзної лiнii реалiзується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсiв, iх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екологiї, формуванню критичного мислення, вмiння вирiшувати проблеми, критично оцiнювати перспективи розвитку навколишнього середовища i людини. Можливі уроки на вiдкритому повітрі.
Громадянська вiдповiдальнiсть	Формування вiдповiдальностi та готовностi до спiвпрацi через колективну дiяльнiсть (робота в групах, парах, проектах тощо).	Сприятиме формуванню вiдповiдального члена суспiльства, що розумiє принципи i механiзми його функціонування. Ця наскрiзна лiнiя освоюється в основному через колективну дiяльнiсть (дослiдницькi роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети мiж собою i розвиває в учнiв готовнiсть до спiвпрацi, толерантнiсть щодо рiзноманiтних способiв дiяльностi i думок. Наскрізна лiнiя нацiлює на виховання порядностi, старанностi, систематичностi, послiдовностi, посидючостi i чесностi. Приклад вчителя вiдiграє важливу роль у формуваннi толерантного ставлення до однокласникiв незалежно вiд рiвня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки	Становлення здобувача освіти як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Формує валеологічні знання учнів про власне здоров'я та здоров'я оточуючих, навички здорового способу життя та безпечної поведінки, виховує бережливе ставлення до власного здоров'я.
Підприємливість і фінансова грамотність	Формування у здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1-4 класи – інтегровані курси «Я досліджую світ», «Мистецтво».

8-9 класи – «Мистецтво»;

УІІІ. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок;

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Методи навчання – дослідницькі, інформаційні, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ІХ. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2-х класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4-х класах – формувальному та підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей;

вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності Закладу та якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів.

Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 19 серпня 2016 р. №1009.

Критерії базової та профільної середньої освіти реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: початковий, середній, достатній, високий, затверджені наказом Міністерства освіти і науки від 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304.

Перший рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень – середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень – достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениці) правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Четвертий рівень – високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

Х. ОСВІТНІ ГАЛУЗІ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Освітню програму ліцею укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік навчальних програм закладу

I ступінь, 1-2 класи

Типова освітня програма під керівництвом Р. Б. Шияна

Наказ МОН від 08.10.2019 №1272

№з/п	Предмет	Назва навчальної програми
1.	Українська мова	Українська мова. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
2.	Я досліджую світ	Я досліджую світ. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
3.	Математика	Математика. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
4.	Музичне мистецтво	Мистецтво. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
5.	Образотворче мистецтво	Образотворче мистецтво Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
6.	Іноземна мова	Іноземна мова. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
7.	Фізична культура	Фізична культура. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна

Перелік навчальних програм закладу

I ступінь, 3-4 класи

Типова освітня програма під керівництвом Р. Б. Шияна

Наказ № 1273 від 08.10.2019 р. «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів ЗЗСО»

№з/п	Предмет	Назва навчальної програми
8.	Українська мова	Українська мова. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
9.	Я досліджую світ	Я досліджую світ. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
10.	Математика	Математика. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
11.	Музичне мистецтво	Мистецтво. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
12.	Образотворче мистецтво	Образотворче мистецтво Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
13.	Іноземна мова	Іноземна мова. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна
14.	Фізична культура	Фізична культура. Навчальна програма під керівництвом Р. Б. Шияна

Перелік навчальних програм закладу

II ступінь, 5 клас

Модельні освітні програми для 5-9 класів Нової української школи

Наказ № 235 від 19.02.2021 р. «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів ЗЗСО»

№з/п	Предмет	Назва навчальної програми
1.	Українська мова	Українська мова 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Заболотного та ін.
2.	Українська література	Українська література 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Архипова, Січкаря, Шила.
3.	Зарубіжна література	Зарубіжна література 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Ніколенко та ін.
4.	Англійська мова	Іноземна мова 5-9 кл. Навчальна програма під керівництвом Зимомря та ін.
5.	Пізнаємо природу	Пізнаємо природу 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Шаламова та ін.
6.	Математика	Математика 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Істера.
7.	Досліджуємо історію і суспільство	Досліджуємо історію і суспільство 5-6 кл. (інтегрований курс) Навчальна програма під керівництвом Пометун та ін.
8.	Здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Гущина, Василяшка.
9.	Етика	Етика 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Пометун та ін.
10.	Інформатика	Інформатика 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Козак
11.	Технології	Технології 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Терещук та ін.
12.	Музичне мистецтво	Мистецтво 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Масол, Просіна.
13.	Образотворче мистецтво	Мистецтво 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Масол, Просіна.
14.	Фізична культура	Фізична культура. 5-6 кл. Навчальна програма під керівництвом Педан та ін.

Перелік навчальних програм закладу (II ступінь)

Інваріантна складова

№з/п	Предмет	Клас	Назва навчальної програми
1.	Українська мова	5-9	Програма 5-9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. -К. Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затверджені наказом МОН України від 07.06.2017 №804
2.	Українська	5-9	Програма 5-9 класи для загальноосвітніх навчальних

	література		закладів з українською мовою навчання.-К. Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами затверджені наказом МОН України від 07.06.2017 №804
3.	Іноземні мови:	5-9	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи .Англійська мова. Німецька мова. Французька мова.(затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
4.	Зарубіжна література	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (2012 р. зі змінами 2015-2017 рр.) Авторський колектив: Л. П. Юлдашева, І.О.Смірнова та інші
5.	Історія України	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804) Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України для 5-9 та 10-11 класів зі змінами (наказ МОН України №236 від 21.02.2019р.)
6.	Всесвітня історія	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
7.	Правознавство	9	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Ремех. Т.О., Муза О.В., Євтушенко Р.І., Сутковий В.Л., Зорнік Т.Є., Лоха Л.О., Силенко В.В.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
8.	Біологія	6-9	Навчальна програма 6– 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
9.	Географія	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Авторський колектив І. М. Вітенко, Л.М.Булава та інші.(Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
10.	Фізика	7-9	Навчальна програма 7– 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)
11.	Хімія	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804.
12.	Інформатика	5-8	Навчальна програма 5 – 9 класи для загальноосвітніх навчальних закладів (Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804)

13.	Інформатика	9	Програма курсу «Інформатика» для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів Згідно з навчальною програмою, затвердженою наказом МОН молоді спорту України від 06.06.2012 р. № 664 (з урахуванням змін, затверджених наказом МОН України від 29.05.2015 № 585)
14.	Математика	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів) Наказ МОН від 07 червня 2017 року № 804
15.	Мистецтво	8-9	Тематична структура програми інтегрованого курсу «Мистецтво» (8–9 класи) (затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
	Образотворче мистецтво	5-6	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
		7	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів від 06.06.2012 з урахуванням змін наказ МОН України від 07.06.2017р. № 804
	Музичне мистецтво	5-7	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
16.	Природознавство	5	Програма 5 клас для загальноосвітніх навчальних закладів(затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804) Авторський колектив: Н. П. Дементієвська, А. І. Дрозд та інші.
17.	Трудове навчання	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів(затверджена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804)
18.	Основи здоров'я	5-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2012 оновлена наказом МОН України від 07.06.2017р. № 804
19.	Фізична культура	5-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи» (авт. колектив: М.В.Тимчик та ін.) (затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407)
20.	Основи християнської етики	5-9 (1-11)	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи християнської етики» (лист МОН України від 16.07.2015 р. № 1/11-10027

ХІ. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти ліцею реалізується відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Отинійському ліцеї Коломийської районної ради, розробленого відповідно до вимог Закону України «Про

освіту», схваленого на засіданні педагогічної ради ліцею 31.08.2022 р., протокол №5.

Внутрішня система забезпечення якості в закладі включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності (положення Закладу, схвалене на засіданні педагогічної ради ліцею 31.11.2022 р., протокол №5;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників Закладу;
- забезпечення наявності інформаційної системи для ефективного управління Законом;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами Закладу.

I ступінь - ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Вступ

Освітня програма початкової освіти спрямована на досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма I ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017 р. Набрання чинності 28.09.2017 р.);
- Закону України «Про загальну середню освіту» (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1642-III від 06.04.2000 р., ВВР, 2000 р, № 27, ст.213),(Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2905-III від 20.12.2001, ВВР, 2002, № 12-13, ст.92,№ 380-IV від 26.12.2002, ВВР, 2003, № 10-11, ст.86,№ 1344-IV від 27.11.2003, ВВР, 2004, № 17-18, ст.250,№ 2285-IV від 23.12.2004, ВВР, 2005, № 7-8, ст.162 N 2505-IV від 25.03.2005, ВВР, 2005, № 17, 18-19, ст.267,№ 3235-IV від 20.12.2005, ВВР, 2006, № 9,№ 10-11, ст.96,№ 489-V від 19.12.2006 - набирає чинності з 01.01.2007 р.), крім того:

1-2-й класи

- Постанови Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» для 1-2-х класів;
- Наказу МОН України №268 від 21.03.2018 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»;

3-4-й класи

Наказу МОН України №1273 від 08.10.2019

«Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг годин по 1-му класі складає 700 годин/навчальний рік
Загальний обсяг годин по 2-му класі складає 770 годин/навчальний рік
для 3-го класу – 910 годин/навчальний рік,
для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Перелік освітніх галузей для 1-4-

го класів,

які працюватимуть за НУШ-

2(Шиян Р.Б.)

- Мовно-літературна, у тому числі:
- Рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ);
- Іншомовна освіта (ІНО);
- Математична (МАО);
- Природнича (ПРО);
- Технологічна (ТЕО);
- Інформатична (ІФО);
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО);
- Громадянська та історична (ГІО);
- Мистецька (МІО);
- Фізкультурна (ФІО).

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ

СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

I. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

II СТУПІНЬ - БАЗОВА ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури;
- Суспільствознавство;
- Мистецтво;
- Математика;
- Природознавство;
- Технології;
- Здоров'я і фізична культура.

Навчальний план II ступеня передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів.

Години варіативної складової розподіляються на курси: «Математика» (по 1 год. у 1-4 класах).

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості

освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності відповідає профілю,
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим

МОН України;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) плануємо відповідно до графіка внутрішнього контролю.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи методичних об'єднань, педагогічні ради та психолого-педагогічні семінари;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення через накази по гімназії, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і плануємо заходи корекції;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти запланований у планах роботи психолога;

- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, веб-платформи.

II. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ГІМНАЗІЇ.

Загальні очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>

2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p>

		<p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших; оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально- економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	---

Виокремлюються в навчальних програмах такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
------------------------	-------------------------------

Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки- семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

III. МОДЕЛЬ ВИПУСКНИКА.

Випускник школи – це:

- Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення;
- Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення;
- Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще необхідно навчитися користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними установками учня, формують його життєві компетентності, необхідні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

Ключові компетентності – це ті якості, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку активної громадянської позиції, соціальної інклюзії, які здатні забезпечити життєвий успіх молоді у суспільстві знань.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання

змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- критичне мислення;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- ініціативність;
- творчість;
- уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;

- уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект;
- здатність до співпраці в команді.

IV. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБГРУНТУВАННЯ.

Загальноосвітній навчальний заклад Сідлищенська гімназія налічує 9 класів. У школі навчається 75 учні.

Навчальні плани для здобувачів загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта) розроблені на виконання Закону України «Про освіту» для 1-2 класів – за Базовим навчальним планом початкової школи з навчанням українською мовою,

затвердженим наказом МОН від 08.10.2019 року № 1272;

для 3-4 класів – за Типовим навчальним планом початкової школи з навчанням українською

мовою, затвердженим наказом МОН від 08.10.2019 року № 1273;

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін (1-4 класи).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3290 годин/навчальний рік:

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану НУШ через окремі

Додаток

1

«Погоджую».....

“Погоджую”.....

Голова ПК гімназії:

О.М.Солодовнікова

С.Бурмай

_____ вересня 2022р.

Начальник управління освіти
Отинійської селищної ради

31 серпня 2022р.

Навчальний план Сідлищенської гімназії

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин по класах								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Інваріантна складова</i>										
1.	Українська мова	5	5	5	5	4	3,5	2,5	2	2
2.	Українська література					2	2	2	2	2
3.	Зарубіжна література					1,5	2	2	2	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2	3	3	3	3,5	2	2	2	2
5.	Друга іноземна мова /німецька/						2	2	2	2

6.	Математика	3	3	4	4	5	4			
7.	Алгебра							2	2	2
8.	Геометрія							2	2	2
9.	Історія України					1	1	1	1,5	1,5
10.	Всесвітня історія						1	1	1	1
11.	Правознавство (практичний курс)									1
12.	Я у світі									
13.	Я досліджую світ	7	8	7	7					
14.	Пізнаємо природу					2				
15.	Здоров'я, безпека та добробут					1				
16.	Етика					0,5				
17.	Біологія						2	2	2	2
18.	Географія						2	2	2	1,5
19.	Фізика							2	2	3
20.	Хімія							1,5	2	2
21.	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1		
22.	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1		
23.	Мистецтво								1	1
24.	Трудове навчання					2	2	1	1	1
25.	Інформатика			1	1	1,5	1	1	2	2
26.	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3
27.	Основи здоров'я						1	1	1	1
РАЗОМ		22	24	25	25	29	30,5	32	32,5	34
<i>Варіативна складова</i>										
<i>Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації</i>										
1.	Математика	1	1	1	1					
РАЗОМ ФАКУЛЬТАТИВІВ :		1	1	1	1	2	3,5	3	3,5	2
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		20	22	23	23	29	31	32	33	33
ВСЬОГО фінансується з бюджету		23	25	26	26	31	34	35	36	36

на 2022 – 2023 навчальний рік

*Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Директор

Ігор ВОЛОВСЬКИЙ

Додаток 2

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учня 1 класу Андрусишин О.

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин	
		<i>1 клас</i>	
1.	Українська мова	5	
2.	Іноземна мова /англійська/	2	
3.	Математика	3	
4.	Я досліджую світ	7	

5.	Музичне мистецтво	1
6.	Образотворче мистецтво	1
7.	Фізична культура	3
8.	Математика (ф)	1
	Разом (без фізичної культури)	20
	Гранично допустиме навантаження на учня	23
	Додатковий час	1

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 3

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учениці 2 класу Хольвінської Д.

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>2 клас</i>
1.	Українська мова	5
2.	Іноземна мова /англійська/	3
3.	Математика	3
4.	Я досліджую світ	8
5.	Музичне мистецтво	1
6.	Образотворче мистецтво	1
7.	Фізична культура	3
8.	Математика (ф)	1
	Разом (без фізичної культури)	22
	Гранично допустиме навантаження на учня	25
	Додатковий час	1

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 4

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учня 3 класу Яновскі І.

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>3 клас</i>
1.	Українська мова	5

2.	Іноземна мова /англійська/	3
3.	Математика	3
4.	Я досліджую світ	7
5.	Музичне мистецтво	1
6.	Образотворче мистецтво	1
7.	Фізична культура	3
8.	Математика (ф)	1
9.	Інформатика	1
	Разом (без фізичної культури)	23
	Гранично допустиме навантаження на учня	26
	Додатковий час	1

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 5

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учня 4 класу Хольвінської Сніжани

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>4 клас</i>
1.	Українська мова	5
2.	Іноземна мова /англійська/	3
3.	Математика	4
4.	Я досліджую світ	7
5.	Музичне мистецтво	1
6.	Образотворче мистецтво	1
7.	Фізична культура	3
8.	Математика (ф)	1
9.	Інформатика	1
	Разом (без фізичної культури)	23
	Гранично допустиме навантаження на учня	26
	Додатковий час	1

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 6

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учениці 5 класу Гнатюк

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>5 клас</i>
1.	Українська мова	4
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	1,5
4.	Іноземна мова /англійська/	3,5
5.	Математика	5
6.	Історія України	1
7.	Пізнаємо природу	2
8.	Здоров'я, безпека та добробут	1
9.	Етика	0,5
10.	Музичне мистецтво	1
11.	Образотворче мистецтво	1
12.	Трудове навчання	2
13.	Інформатика	1,5
14.	Фізична культура	3
	Разом (без фізичної культури)	26
	Гранично допустиме навантаження на учня	29
	Додатковий час	2

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 7

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учениці 6 класу Бойчук Катерини

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>6 клас</i>
1.	Українська мова	3,5
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2
5.	Математика	4
6.	Історія України	1
7.	Всесвітня історія	1
8.	Біологія	2
9.	Географія	2
10.	Музичне мистецтво	1
11.	Образотворче мистецтво	1
12.	Трудове навчання	2
13.	Інформатика	1

14.	Фізична культура	3
15.	Основи здоров'я	1
	Разом (без фізичної культури)	27,5
	Гранично допустиме навантаження на учня	32
	Додатковий час	3,5

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 8

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учня 6 класу Хольвінського Василя

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>6 клас</i>
1.	Українська мова	3,5
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2
5.	Математика	4
6.	Історія України	1
7.	Всесвітня історія	1
8.	Біологія	2
9.	Географія	2
10.	Музичне мистецтво	1
11.	Образотворче мистецтво	1
12.	Трудове навчання	2
13.	Інформатика	1
14.	Фізична культура	3
15.	Основи здоров'я	1
	Разом (без фізичної культури)	27,5
	Гранично допустиме навантаження на учня	32
	Додатковий час	3,5

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 9

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учениці 6 класу Шищук Олени

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
----------	--------------------	-----------------------------

		6 клас
1.	Українська мова	3,5
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2
5.	Математика	4
6.	Історія України	1
7.	Всесвітня історія	1
8.	Біологія	2
9.	Географія	2
10.	Музичне мистецтво	1
11.	Образотворче мистецтво	1
12.	Трудове навчання	2
13.	Інформатика	1
14.	Фізична культура	3
15.	Основи здоров'я	1
	Разом (без фізичної культури)	27,5
	Гранично допустиме навантаження на учня	32
	Додатковий час	3,5

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 10

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учня 7 класу Гнатюка Володимира

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		7 клас
1.	Українська мова	2,5
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2
5.	Алгебра	2
6.	Геометрія	2
7.	Історія України	1
8.	Всесвітня історія	1
9.	Біологія	2
10.	Географія	2
11.	Фізика	2
12.	Хімія	1,5
13.	Музичне мистецтво	1
14.	Образотворче мистецтво	1

15.	Трудове навчання	1
16.	Інформатика	1
17.	Фізична культура	3
18.	Основи здоров'я	1
	Разом (без фізичної культури)	29
	Гранично допустиме навантаження на учня	32
	Додатковий час	3

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 11

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учениці 7 класу Жибак Богдани

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>7 клас</i>
1.	Українська мова	2,5
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2
5.	Алгебра	2
6.	Геометрія	2
7.	Історія України	1
8.	Всесвітня історія	1
9.	Біологія	2
10.	Географія	2
11.	Фізика	2
12.	Хімія	1,5
13.	Музичне мистецтво	1
14.	Образотворче мистецтво	1
15.	Трудове навчання	1
16.	Інформатика	1
17.	Фізична культура	3
18.	Основи здоров'я	1
	Разом (без фізичної культури)	29
	Гранично допустиме навантаження на учня	32
	Додатковий час	3

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 12

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти

за індивідуальною формою (сімейна)
для учениці 7 класу Кінаш Катерини

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>7 клас</i>
1.	Українська мова	2,5
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2
5.	Алгебра	2
6.	Геометрія	2
7.	Історія України	1
8.	Всесвітня історія	1
9.	Біологія	2
10.	Географія	2
11.	Фізика	2
12.	Хімія	1,5
13.	Музичне мистецтво	1
14.	Образотворче мистецтво	1
15.	Трудове навчання	1
16.	Інформатика	1
17.	Фізична культура	3
18.	Основи здоров'я	1
	Разом (без фізичної культури)	29
	Гранично допустиме навантаження на учня	32
	Додатковий час	3

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 13

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учня 8 класу Бойчука Віталія

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>8 клас</i>
1.	Українська мова	2
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2
5.	Алгебра	2
6.	Геометрія	2

7.	Історія України	1,5
8.	Всесвітня історія	1
9.	Біологія	2
10.	Географія	2
11.	Фізика	2
12.	Хімія	2
13.	Мистецтво	1
14.	Трудове навчання	1
15.	Інформатика	2
16.	Фізична культура	3
17.	Основи здоров'я	1
	Разом (без фізичної культури)	30
	Гранично допустиме навантаження на учня	33
	Додатковий час	3,5

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 14

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учениці 8 класу Дикун Марії

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		8 клас
1.	Українська мова	2
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2
5.	Алгебра	2
6.	Геометрія	2
7.	Історія України	1,5
8.	Всесвітня історія	1
9.	Біологія	2
10.	Географія	2
11.	Фізика	2
12.	Хімія	2
13.	Мистецтво	1
14.	Трудове навчання	1
15.	Інформатика	2
16.	Фізична культура	3
17.	Основи здоров'я	1
	Разом (без фізичної культури)	30
	Гранично допустиме навантаження на учня	33

	Додатковий час	3,5
--	----------------	-----

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Додаток 15

Індивідуальний навчальний план для здобуття освіти
за індивідуальною формою (сімейна)
для учня 9 класу Кінаша Максима

№ п/п	Навчальні предмети	Кількість тижневих годин
		<i>9 клас</i>
1.	Українська мова	2
2.	Українська література	2
3.	Зарубіжна література	2
4.	Іноземна мова /англійська/	2
5.	Алгебра	2
6.	Геометрія	2
7.	Історія України	1,5
8.	Всесвітня історія	1
9.	Правознавство	1
10.	Біологія	2
11.	Географія	1,5
12.	Фізика	3
13.	Хімія	2
14.	Мистецтво	1
15.	Трудове навчання	1
16.	Інформатика	2
17.	Фізична культура	3
18.	Основи здоров'я	1
	Разом (без фізичної культури)	31
	Гранично допустиме навантаження на учня	33
	Додатковий час	2

Заступник директора з НВР

Годованець О.Р.

Положення
про академічну доброчесність педагогічних працівників та
здобувачів освіти
Сідлищенської гімназії

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність в Сідлищенській гімназії (далі - Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками Сідлищенської гімназії та здобувачами освіти та їхніми батьками.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту освітнього закладу, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів школи.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу освіти та виховання, підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти та їхніми батьками, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у двох основних сферах – освітній (навчальній) та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або творчих досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в освітньому закладі необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;

- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- прозорість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Кожен учасник шкільної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор або особа за його дорученням.

2.5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, ображає людину або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.6. Гідним для представників шкільної спільноти є:

- шанобливе ставлення до символіки закладу: гімну, прапора, емблеми;
- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- культура зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних.

2.7. Неприйнятним для всіх членів шкільної спільноти є:

- навмисне перешкоджання навчальній та трудовій діяльності членів спільноти;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання офіційних документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління у закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

3.1. Дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу передбачає:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу освітнього закладу, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;

- запобігання корупції, хабарництву;
- об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання;
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
  - дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
  - збереження, поліпшення та раціональне використання навчально-матеріальної бази закладу;
  - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм про авторські права;
  - надання правдивої інформації про методики і результати власної навчальної (творчої, наукової) діяльності;
  - контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

3.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх потреб і можливостей);
  - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства про авторське право;
  - особисту присутність на всіх уроках, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
  - користування інфраструктурою освітнього закладу відповідально, економно та за призначенням;
  - сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості.

3.3. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, а також інших обставин;
- не розголошувати конфіденційну інформацію, інформацію з обмеженим доступом та інші види інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

3.4. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої) діяльності та організації освітнього процесу. Формами обману є, зокрема академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь – яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

4. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та дане Положення.

4.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники освітнього закладу можуть бути притягнуті до такої відповідальності:

- при необ'єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;
- спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру, об'єму є підставою для притягнення педагогічного працівника до відповідальності судом першої інстанції.

4.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до академічної відповідальності (згідно додатку).

5. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

5.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням підпис після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку освітнього закладу.

5.2. Положення доводиться до батьківської громадськості, а також оприлюднюється на сайті закладу.

5.3. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності.

6. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія) - це незалежний орган, що діє в закладі з метою забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу морально-етичних та правових норм цього Положення.

6.2. Кількісний склад комісії 5 чоловік, до складу якої входять адміністрація школи, представники педагогічного колективу та батьківською громадою. Склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

6.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

6.4. Організаційною формою роботи Комісії є засідання.

6.5. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

6.6. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

6.7. Комісія звітує про свою роботу раз на рік.

7. Заключні положення

7.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.2. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу. Здобувачі освіти ознайомлюються в обов'язковому порядку.

7.3. Положення про академічну доброчесність Сідлищенської гімназії Коломийської районної ради затверджується педагогічною радою закладу та

вводиться в дію наказом директора.

7.4. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради школи

Додаток 1

Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

<i>Порушення академічної доброчесності</i>	<i>Суб'єкт и порушення</i>	<i>Обставини та умови порушення академічної доброчесності</i>	<i>Наслідки і форма відповідальності</i>	<i>Орган / посадова особа, який/яка приймає рішення про призначення виду відповідальності</i>
Списування	Здобування освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання Термін-1 тиждень	Шкільна комісія
		-екзамен (ДПА);	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі	Шкільна атестаційна комісія
		-I етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів;	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги; - олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів

СХВАЛЕНО

На засіданні педагогічної
ради Сідлищенської гімназії
(протокол №5 від 31.08.2020 р.)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор гімназії
_____ І.ВОЛОВСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ
про внутрішню систему
забезпечення якості освіти в
Сідлищенській гімназії

2022 р.

I. Загальні положення

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (стаття 41. Система забезпечення якості освіти).

Внутрішня система забезпечення якості включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
  - критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників;
  - забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
  - забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління гімназією;

II. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

1. Стратегія забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

• принцип цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності, яка передбачає всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності;

- принцип відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- принцип відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності.

2. Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- функціонування системи формування компетентностей учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу гімназії;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

3. Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти;
- моніторинг якості освіти.

4. Завдання моніторингу якості освіти:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом в гімназії;
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;
- аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації навчання;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації учнів і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в гімназії.

Моніторинг в гімназії здійснюють:

- директор гімназії та його заступник;
- засновник;
- органи, що здійснюють управління у сфері освіти;
- органи самоврядування, які створюються педагогічними працівниками, учнями та батьками;
- громадськість.

Основними формами моніторингу є:

- проведення контрольних робіт;
- участь учнів у I та II, III етапі Всеукраїнських предметних олімпіадах, конкурсах;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування уроків, заходів.

Критерії моніторингу:

- об'єктивність;
- систематичність;
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

Очікувані результати:

- отримання результатів стану освітнього процесу в гімназії;
- покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

Підсумки моніторингу:

- підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань вчителів, нарадах при директору, засіданнях педагогічної ради.

Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент учнів;

- психолого-соціологічний моніторинг;
- результати навчання учнів;
- педагогічна діяльність;
- управління гімназією;
- освітнє середовище;
- медичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- формування іміджу гімназії.

III. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності педагогічними передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності учнями передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники ліцею можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності учні можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

IV. Критерії, правила і процедури оцінювання учнів

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів.

Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.

Метою навчання є сформовані компетентності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;

- навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх

систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;

- діагностико-коригувальна - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- стимулювально-мотиваційна - формує позитивні мотиви навчання;

- виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;

- сформованість предметних умінь і навичок;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;

- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);

- самостійність оцінних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:

- повнота знань - кількість знань, визначених навчальною програмою;

- глибина знань - усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;

- гнучкість знань - вміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; вміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;

- системність знань - усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;

- міцність знань - тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні засвоїли знання у формі окремих фактів, елементарних уявлень
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, володіють окремими видами умінь на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії
	3	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання, потребують детального кількарядового їх пояснення

II. Середній	4	Учні відтворюють частину навчального матеріалу у формі понять з допомогою вчителя, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал з допомогою вчителя, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять
	6	Учні будують відповідь у засвоєній послідовності; виконують дії за зразком у подібній ситуації; самостійно працюють зі значною допомогою вчителя
III. Достатній	7	Учні володіють поняттями, відтворюють їх зміст, уміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Учні вміють розпізнавати об'єкти, які визначаються засвоєними поняттями; під час відповіді можуть відтворити засвоєний зміст в іншій послідовності, не змінюючи логічних зв'язків; володіють вміннями на рівні застосування способу діяльності за аналогією; самостійні роботи виконують з незначною допомогою вчителя; відповідають логічно з окремими неточностями
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, володіють вміннями виконувати окремі етапи розв'язання проблеми і застосовують їх у співробітництві з учителем (частково-пошукова діяльність)
IV. Високий	10	Учні володіють системою понять у межах, визначених навчальними програмами, встановлюють як внутрішньопонятійні, так і міжпонятійні зв'язки; вміють розпізнавати об'єкти, які охоплюються засвоєними поняттями різного рівня узагальнення; відповідь аргументують новими прикладами
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, вміють застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм,

		усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійні роботи виконують під опосередкованим керівництвом; виконують творчі завдання
--	--	---

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів основної й старшої школи

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учні відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II. Середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності

	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок.

Учень має право на підвищення семестрової оцінки.

V. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти.

Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими

може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці:

Критерії оцінювання роботи вчителя

I. Професійний рівень діяльності вчителя

Кваліфікаційні категорії	Критерії				
	Знання теоретичних і практичних основ предмета	Знання сучасних досягнень у методиці	Уміння аналізувати свою діяльність	Знання нових педагогічних концепцій	Знання теорії педагогіки й вікової психології учня
Спеціаліст другої категорії	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях

<p>Спеціаліст першої категорії</p>	<p>Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін</p>	<p>Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методики й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи</p>	<p>Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей</p>	<p>Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами</p>	<p>Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко -й підсвідомо обрати оптимальне рішення</p>
<p>Спеціаліст вищої категорії</p>	<p>Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і</p>	<p>Володіє методами науководослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики</p>	<p>Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму</p>	<p>Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній</p>	<p>Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науковообґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в</p>

	суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми		самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації	й діяльності	нестандартних ситуаціях
--	---	--	--	--------------	-------------------------

II. Результативність професійної діяльності вчителя

Кваліфікаційні категорії	Критерії			
	Володіння способами індивідуалізації навчання	Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Робота з розвитку в учнів загальнонавчальних вмінь і навичок	Рівень навченості учнів
Спеціаліст другої категорії	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднується з не дуже ґрунтовними	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів

		знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння		
Спеціаліст першої категорії	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень).	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів
Спеціаліст вищої категорії	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх»	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну)	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, і

	за рівнем знань учнів; працює за індивідуальними планами з обдарованими і слабкими дітьми	активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками	навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук
--	---	---	---	---

III. Комунікативна культура

Кваліфікаційні категорії	Критерії						
	Комунікативні й організаторські здібності	Здатність до співпраці з учнями	Готовність до співпраці з колегами	Готовність до співпраці з батьками	Педагогічний такт	Педагогічна культура	Створення комфортного мікроклімату
Спеціаліст другої категорії	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу,	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування;	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у	Глибоко вірить у великі можливості кожного учня.

	власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	але використовує їх без аналізу ситуації	намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	позначаються негативно на стосунках з учнями	Мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожної дитини
Спеціаліст першої категорії	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформулювати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки,	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості і, справедливості	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів, виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей,

	заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням , а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя					загальної культури особистості
Спеціаліст вищої категорії	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено	Веде постійний пошук нових прийомів переконливо го впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозумі	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвиткові обдарованих дітей

	<p>почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності</p>	<p>вміння толерантно ставитися до чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальном у докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів</p>		<p>ння, чуйності</p>			
--	--	--	--	----------------------	--	--	--

Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівників

Формою контролю за діяльністю керівників ліцею є атестація.

Ефективність управлінської діяльності керівника під час атестації визначається за критеріями:

- 1) саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;
- 2) стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку ліцею, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- 3) річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;
- 4) здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів
- 5) забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- 6) поширення позитивної інформації про заклад;
- 7) створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
- 8) застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі;
- 9) забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- 10) позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:

- 1) цілеспрямованість та саморозвиток;
- 2) компетентність;
- 3) динамічність та самокритичність;
- 4) управлінська етика;
- 5) прогностичність та аналітичність;
- 6) креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- 7) здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

VII. Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

У гімназії навчається 74 учнів, що складає 9 класів.

Школа I ступеня – 4 класи (30 учнів)

Школа II ступеня – 5 класів (44 учнів)

Відповідно до Концепції Нової української школи значно збагатилась матеріальна база початкової школи:

Учні забезпечені підручниками, програмовою художньою літературою.

VIII. Інформаційна система для ефективного управління гімназії

Роботу інформаційної системи гімназії забезпечує наявність необмеженого доступу до мережі Інтернет для учнів та педагогічних працівників (в тому числі через сервіс Wi-Fi). Значне місце в управлінні гімназії відіграє офіційний сайт гімназії та

facebook-сторінка.